

Päiväys: 05.01.2007

Edellinen päiväys: 15.12.2004

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

NANTEN AKRYYLIPOHJUSTIN DC101

Tunnuskoodi -**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Betoni lattiapinnoite (hartsiosa).

1.2.2 Toimialakoodi

TOL: F454 Rakentamisen viimeistelytyöt

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

KT: 59 / 48

1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen**1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen****1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

NANTEN OY

1.3.2 Yhteystiedot**Katuosoite**

Teollisuustie 6

Postinumero ja -toimipaikka

04300 TUUSULA

Postilokero**Postinumero ja -toimipaikka****Puhelin**

(09) 2747 970

Telefax

(09) 2756 800

Y-tunnus

0131519-4

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot -**1.4 Häätäpuhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

(09) 471 977, HYKS, Myrkytystietokeskus (24h), Stenbäckinkatu 11, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
80-62-6	Metyylimetakrylaatti	50 - 100 %	F, Xi; R11, R37/38, R43
97-90-5	Etaanidioli-1,2-dimetakrylaatti	1 - 2,5 %	Xi; R37, R43

2.1.5 Aineesta tehty asetuksen liitteen 3 mukainen hakemus tai ilmoitus**2.1.6 Vaaraton aine on ilmoitettu luottamuksellisena****2.1.7 Muut tiedot -****3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS**

R11 Helposti syttyvää.
R37 Ärsyttää hengityselimiä.
R37/38 Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

4. ENSIAPUOHJEET**4.1 Erityiset ohjeet -****4.2 Hengitys**

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan. Pidetään hengitystiet auki. Tajuttomat on asetettava kylkiasentoon, hengityksen pysähtyessä annetaan tekohengitystä. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

- 4.3 Iho**
Roiskeet huuhdeltava saippualla ja runsaalla vedellä. Riisu tahriintunut vaatetus. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
- 4.4 Roiskeet silmiin**
Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.
- 4.5 Nieleminen**
Välittömästi annettava runsaasti vettä, pieninä kulauksina. Annettava happea tai tekohengitystä tarvittaessa. Ei saa oksennuttaa.
- 4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille**
Herkistyminen ihokosketuksen kautta mahdollista, ihon puhdistus, oireen mukainen hoito, erityistä vasta-ainetta ei ole.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

- 5.1 Sopivat sammutusaineet**
Sammutetaan alkoholinkestävällä vaahdolla, jauheella tai hiilidioksidilla (CO₂).
- 5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Suuritehoinen paloruisku.
- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Palamis-/ hajoamistulokset johtavat hengitysteiden ärsytykseen tai tulehdukseen. Helposti syttyvien tai räjähdyskelpoisten höyry-/ ilmaseosten kehittyminen on mahdollista. Palamisjätteet ja saatuneet sammutteet on toimitettava ongelmajätehuoltoon paikallisten määräysten mukaisesti.
- 5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten**
Käytettävä paineilmalaitteita ja kemikaalisuojapukua.
- 5.5 Muita ohjeita**
Säiliöt tulipalon läheisyydessä siirrettävä tai jäähdytettävä vedellä.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Poista kaikki sytytyslähteet. Käytä suojapukua. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Huolehdi riittävästä tuuletuksesta.
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Päästöt viemäriin, vesistöihin tai maaperään on estettävä.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Poista kaikki sytytyslähteet. Kerää suuremmat määrät mekaanisesti pois. Pumpattaessa on otettava huomioon EX-suoja huomioon. Imeytettävä inerttiin huokoiseen aineeseen esim. piima, paisutettu kiille tai sahanpuru ja hävitettävä ongelmajätteenä.
- 6.4 Muita ohjeita**
Yhteydenotto pelastuslaitokseen, mikäli suurempi vuoto ja poliisiin sekä vesilaitokseen suuremman vesistövuodon yhteydessä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsittely**
Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta (EX-suoja!) ja käytä hengityksensuojainta. Höyryt ovat 4 kertaa raskaampia kuin ilma, siksi imettävä alhaalta. Vaaralliset höyrykonsentraatiot mahdollisia alempana olevissa, avoimissa tiloissa. Säiliö avattava ja käsiteltävä varovasti, saattaa olla paineen alainen. Käsittele tyhjiä säiliöitä samalla varovaisuudella kuin täysiä.

7.2 Varastointi

Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden, juomien eikä eläinravinnon kanssa. Säiliö pidettävä tiiviisti suljettuna. Säilytettävä huoneenlämpötilassa (+ 25 °C) alkuperäsipakkauksessa. Lattian on oltava liuotusaineita kestävä ja tiivis. Älä koskaan täytä säiliötä yli 80 %, koska ilman happi on välttämätön stabilisointiin. Suojaa suoralta auringonvalolta.

7.3 Erityiset käyttötavat

Älä varastoi tuotetta yhdessä tulipaloa edistävien aineiden kanssa. Höyryt saattavat muodostaa ilman kanssa räjähdyskelpoisen seoksen. Pidä kaikki sytytys- ja lämpölähteet kaukana, **ÄLÄ TUPAKOI**. Tee toimenpiteitä sähköstaattisia latauksia vastaan (mm. vaatesäädin ja kengät antistaattisia, työkalut, joista ei sinkoa kipinöitä). Käytä vain räjähdysuojattuja laitteita. Paloluokkaa A olevan palosammuttimen on oltava käsillä.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS: 80-62-6
HTP: 50 ppm, 210 mg/m³.

8.1.2 Muut raja-arvot

Huippurajoitus: 1.
Perimää vaurioittavan aineen ryhmä Y.

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja -

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Huolehdyttävä hyvästä ilmastoinnista.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Kaasusuodattimella (tyyppi A, ruskea) varustettu hengityssuojain. Suuressa ja pitkäaikaisessa kuormituksessa suljetuissa tiloissa on käytettävä suljetulla järjestelmällä varustettua hengityksensuojainta.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kumi- ja muovikäsineet. Suojakäsineet on vaihdettava säännöllisesti niiden murtuvuuden mukaan. Valmistajat antavat seuraavat murtuvuusajat: butyylikumi; 60-120 minuuttia, laminaattikäsineet; > 480 minuuttia. Ihonsuojaustuotteita on käytettävä ihonsuojaussuunnitelman mukaan.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit. Kasvosuojain. Pidä varalla silmien huuhtelupullo.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Levitä ennen töiden aloittamista vesiliukoista lipofobista ihonsuojausvodetta ihonsuojaussuunnitelman mukaan. Käytä antistaattista, paloa hidastavaa suojapukua. Säilytä työvaatteet erikseen muista vaatteista, vaihda ja pese likaiset vaatteet heti.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen -

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Väritön, värillinen neste. Voimakas metyylietakrylaatin haju.

9.2 Terveysturvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH -

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

100,3 °C, DIN 51751.

9.2.3 Leimahduspiste
11,5 °C, DIN 51755.

9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)
430 °C, DIN 51755.

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja
2,1 Vol. %

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja
12,5 Vol. %

9.2.6 Hapettavat ominaisuudet -

9.2.7 Höyrynpaine

38,7 mbar, 20 °C.

9.2.8 Suhteellinen tiheys
0,99 g/cm³, DIN 53217.

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus
15,9 g/l, 20 °C.

9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä) -

9.2.10 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi
1,38 log POW.

9.2.11 Viskositeetti
100 - 130 mPas, DIN 53018.

9.2.12 Höyryntiheys -

9.2.13 Haihtumisnopeus

-9.3 Muut tiedot
Sulamislämpötila: -48 °C, BS 523, 1964.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Lämpötilat > 25 °C, suora auringonvalo, vähäinen tuuletus, sytytyslähteet lähistöllä. Välttääkseen staattisen sähkön purkausta on noudatettava tarpeellisia toimenpiteitä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Initiaattorit kuten peroksidit, amiinit, atsoyhdisteet, raskasmetalliyhdisteet, voimakkaat hapettimet ja pelkistimet.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa muodostuu terveydelle haitallisia ja myrkyllisiä kaasuja. Räjähdysherkkien höyry-/ ilmaseosten kehittyminen mahdollista. Taipumus voimakkaaseen eksotermiseen polymerisaatioon lämmitettäessä ja kosketuksessa vältettäviin aineisiin. Suljetuissa säiliöissä voi paineen lisääntymisen johdosta olla räjähdysvaara. Tuote toimitetaan riittävästi stabilisoituna, jos epätarkoituksenmukaisen varastoinnin tai epätarkoituksenmukaisen käsittelyn vuoksi epäillään polymerisaatiota, tämä prosessi voidaan keskeyttää sekoittamalla joukkoon stbilisaattoreita (Duracon 403) ja jäähdyttämällä säiliötä.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Suun kautta (rotta); LD₅₀: 7872 mg/kg, kuolemaan johtava annos. (CAS: 80-62-6)
Hengitettynä (rotta); LC₅₀: 3750 ppm, kuolemaan johtava pitoisuus.

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Ärsyttää silmiä, ihoa ja hengitysteitä sekä limakalvoja.

11.3 Herkistyminen

Aiheuttaa herkistymistä.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys -

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Metyylimetakrylaatin hajukynnysarvo on 0,05 ppm. Tätä nähden suhteellisen korkea 50 ppm:n MAK – arvo on määritelty hajuhaittoja silmällä pitäen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Perimää vaurioittava aineen ryhmä Y (ei sikiön vahingoittamisriskiä noudatettaessa MAK –arvoa). Tuotteen työstöstä johtuvia myrkytyksiä tai pysyviä vammoja ei ole tähän mennessä tiedossa.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

Kalat: 3,5.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Nisäkkäät: 1.

Bakteerit: 4.

12.2 Liikkuvuus -

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Helposti hajoava, OECD 301 C, 14 d, 94 %.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus -

12.4 Biokertyvyyspotentiaali -

12.5 Muut haitalliset vaikutukset -

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet on hävitettävä ongelmajätteenä kuten myös tyhjät puhdistamattomat pakkaukset. Puhdistusaineeksi sopivat etyyliäetaatti, asetoni ja metyylimetakrylaatti. Hävitettävä jätelainsäädännön ja ympäristöviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Jätettä käsiteltäessä on huomattava sen aiheuttamat vaarat ja huolehdittava tarvittavista varoitusmerkeistä ja tietojen toimittamisveloitteesta. Estettävä pääsy ympäristöön. Rakennustyömaajätteet tai saatunut materiaali voidaan sekoittaa Duracon – reaktiohartsien kanssa ja kovettaa Duracon Catalyst –aineen avulla. Täysin kovettunutta materiaalia voidaan viranomaisten luvalla käsitellä talousjätteenä.

(EAK –koodit tuote / tuotejätteet: 080111 Maali- tai lakkajätteet, jotka sisältävä orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita)

14. KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero

1866

14.2 Pakkausryhmä

II

14.3 Maakuljetukset

14.3.1 Kuljetusluokka

3

14.3.2 Vaaran tunnusnumero

33

14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys

HARTSILIUOS (Sisältää: Metyylimetakrylaattia)

14.3.4 Muita tietoja -

14.4 Merikuljetukset

14.4.1 IMDG-luokka

3

14.4.2 Oikea tekninen nimi

HARTSILIUOS (Sisältää: Metyylimetakrylaattia)

14.4.3 Muita tietoja

EmS: F-E, S-E

14.5	Ilmakuljetukset
14.5.1	ICAO/IATA-luokka 3
14.5.2	Oikea tekninen nimi HARTSILIUOS (Sisältää: Metyylimetakrylaattia)
14.5.3	Muita tietoja Pakkausmääräys matkustajakone: 305 [309]. Pakkausmääräys CAO: 307 [310].
15.	KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET
15.1	Varoitusetiketin tietoja
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi Xi Ärsyttävä F Helposti syttyvä.
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet Metyylimetakrylaatti, Etaanidioli-1,2-dimetakrylaatti.
15.1.3	R-lausekkeet R11 Helposti syttyvä. R37/38 Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa. R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
15.1.4	S-lausekkeet S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. S16 Eritettävä sytytyslähdeistä – Tupakointi kielletty. S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle. S29 Ei saa tyhjentää viemäriin. S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. S37 Käytettävä sopivia suojakäsineitä.
15.1.5	Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset -
15.2	Kansalliset määräykset -
16.	MUUT TIEDOT
16.1	Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista R11 Helposti syttyvä. R37 Ärsyttää hengityselimiä. R37/38 Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa. R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
16.2	Koulutusohjeet -
16.3	Käyttörajoitukset -
16.4	Lisätiedot -
16.5	Käytetyt tietolähteet -
16.6	Lisäykset, poistot ja muutokset Muutettu kohtaa: 1.1 (5.1.2007)